

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumerează și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Adunări de protestare în contra maghiarisării!

În fața
noului
atentat.

Să întreabă azi tot Românul — o vedem din scrisorile ce ne sosesc — că ce e de făcut în actuala situație, când guvernul maghiar pregătește un nou atentat asupra comorii noastre naționale, prin maghiarisarea tuturor numelor de orașe și sate, văi și dealuri, munți și câmpii?...

Interesul acesta viu îl considerăm ca un semn bun pentru poporul nostru, pentru-că dovedește *trezvia și vigi-lanța*, cu care urmărește el totul ce se pregătește, totul ce se întâmplă în jur și din aceasta luăm noi nutremânt nă-dejdii, că la timpul dat, când va trebui să sărim cu toții întru apărarea drepturilor noastre firești, nu în pustiu va răsună glasul chemător al națiunii mame!

Dar timpul a sosit, e aci!

Proiectul cel nou „despre numele comunelor” este un atac din cele mai cutezătoare, este un atentat din cele provocatoare, din câte au săvârșit guvernele maghiare șoviniste asupra naționalităților.

S-au făcut legi întru maghiarisarea justiției, a administrației și a tuturor instituțiilor de stat; toate acestea sub pretext de a valida limba oficioasă maghiară.

Nu mai sîntem ascultați în limba noastră la judecători; ni-se enunță sentențe asupra avutului și onorului nostru, asupra libertății și vieții noastre, într-o limbă ce nu o pricepem.

Poporul nostru e torturat formal de niște funcționari, pe care el îi susține, și cari nu-și pricep limba. S'a creat o situație cu totul perversă, de pare-că poporul e pentru funcționarii, ce-și susține, ear' nu funcționarii, susținuți de el, pentru popor.

Și toate acestea nu li-au fost destul. Ne-au maghiarisat școlile, impunând limba maghiară pretutindena, și aproape ne-au maghiarisat și legea.

Gimnaziul românesc din Beiuș, înființat de un episcop român și susținut din fondurile bisericești românești, este jumătate maghiarisat.

Cel din Năsăud, susținut din fonduri răscumpărate cu sângele bravilor grănițeri, cari 'și-au jertfit viața pentru tron și patrie, asemenea este înființat de bacilul maghiarisării; ear' celelalte gimnasilor noastre toate sînt amenințate de aceeași soartă fatală, dacă nu ne vom reculege la timp, ca să punem un zăgaz torentului nebun, ce duce țeara spre ruină.

Ni-au maghiarisat chiar și tainele legii noastre sfinte și sîntem amenințați, ca limba maghiară se pătrundă până acolo, unde și în cele mai barbare timpuri scut și adăpost am găsit și unde limba noastră maternă în veci a răsunat cu glas de rugăciune — adevărat până la altarul închinat Dumnezeului părinților noștri.

E pornit deja și acest nesocotit po-voiu!

În furia ce 'l-a cuprins, guvernul îngâmfat și arogant, a mers însă acum până la cutezanța, ca să ne iee numele românesc ale comunelor, unde ne-am născut, al munților și văilor, cari ne-au adăpostit neamul în decurs de veacuri, încă de pe timpul, când urmă de fiu de al lui Arpád nu a călcat pe acest străbun pământ.

Vor să ne șteargă toate urmele istorice, ce au imprimat părinții și străbunii noștri plaiurilor ce au străbătut, ogoarelor ce au arat și văilor ce au umplut de doinele lor jalnice.

Vor să extirpeze, cu un vandalism modern, toate numele de cari se leagă atâtea fapte de glorie ori de jale, de lupte ori de suferințe oțelitoare ale neamului nostru.

După-ce ne-au luat întreg prezentul, și nu ne mai lasă nici un prospect pentru viitor, vor să ne șteargă și trecutul întreg, ca doară-dară ne vom hotări cumva, într'un moment de neagră desperare, a ne arunca în brațele molo-chului ideei de stat maghiar, care cu gura deschisă așteaptă să ne înghiță...

Dar' viu este Domnul! Și vie este conștiința națională a poporului românesc!

Nu vom lăsa nimic din ce e al nostru, nimic nu vom da de bunăvoie, și protest solemn vom ridica înaintea lumii contra atentatelor, ce se plănuiesc asupra avutului nostru național.

Și dacă cu forța ni-se va lua, vom umplea lumea toată de glasul plângerilor noastre, ca toți să audă și să știe, că sîntem hotărâți, pe viață, pe moarte, a ne apăra caracterul nostru național, și limba noastră dulce, pentru care dela strămoșii noștri am eredit drept moștenire de a lupta mai mult decît pentru viață.

Sus deci, Români din patru unghiuri! La luptă demnă și impunătoare! În fapte să se dovedească unitatea vederilor, de care e călăuzit poporul românesc.

Să ne întrunim în toate centrele românești, să sbucim toate tendințele de maghiarisare, cari provoacă vrajbă între popoarele țerei și o slăbesc prin lupte intestinale, și să ridicăm puternic cuvânt de protest în contra atentatelor nesocotite ale guvernului șovinist.

Demn și categoric, hotărît și impunător să fie cuvântul nostru în fața lumii, ca să se știe că una sîntem, una simțim și una vom, când ni-se atinge caracterul național, la care ținem mai mult decît la viață.

Mat bine morți, decît maghiarisafi, — asta să fie declarațiunea noastră în fața noului atentat!

Sibiu, 6 Dec. n.

Conferența deputaților sași.

Ce-tim în „Egyetértés”, că Sâmbătă după amiază s'a ținut într-o sală a clubului liberal o conferență separată a deputaților sași, la care au participat mai toți. Obiectul conferenței a fost proiectul de lege despre numele comunelor și alte localități. După o lungă discuție și-au redus pretențiunile la un nesemnăt minim, care negreșit că n'are să mulțumească nici-decît pe alegători. Anume i cer „ca să li-se permită în scrisorile oficioase și în cărțile didactice pe lângă numirea oficioasă maghiară în paranteză și numirea germană(!)”. Această dorință și-au prezentat-o ieri în conferența partidului liberal. Dar' Sâmbătă seara pe călătorii doi Sași la Viena să informeze pe Bányfi și să-l câștige pentru pretenșiunile lor. De altfel Sașii au hotărît, că dacă eventual partidul liberal nu ar primi pretenșiunea, vor prezenta-o camerei, ca amendament. Dar' se zice că nu vor repăși din partidul liberal și dacă partidul nu ar primi amendamentul!!!

E caracteristică de tot ținuta deputaților sași în fața adunărilor de protestare și a îndrumărilor primite dela alegători. Ba e și sedemna.

S'a hotărît! Frumoasa pornire, de care am relatat deja, ivită în sînul inteligenței din Sibiu în conțelegere cu fruntașii poporului nostru, e pe cale de a lua forme reale.

Sîntem informați, că s'a hotărît convocarea unei adunări de protestare în contra noului atentat de maghiarisare!

Adunarea se va ține la 14 Decembrie aici în Sibiu. Vor fi conchemați alegătorii români din toate cercurile electorale din acest comitat.

S'au luat măsuri ca asemenea să se facă în toate părțile. Întocmai ca la 1893 toate centrele românești vor ave să se pronunțe cu protest contra maghiarisării și în special contra noului atentat, pe cât de ridicol, pe atât de provocător.

La lucru deci!

Una să fim și unisono să răsunăm glasul de protest al poporului românesc în contra tendințelor nefaste de a ne despoia de caracterul nostru național!

Contra Ovreilor, cari au pășit așa de obraznic în intrunirea lor dela „Dacia”, se pornește acum o campanie din partea tinerimii universitare din București. Pe ieri a fost conchemată o intrunire publică, prin următorul apel:

Români!

Ovrii vor astăzi să devină stăpâni țerei noastre.

Nu le a fost de ajuns, că au sărăcit frumoasa Moldovă și și-au întins ghiarele răpitoare și în Muntenia; că au terfelit tot ce ne este nouă scump și sfânt, răspunzând cu ingratitude la legendara noastră ospitalitate; ei vor acum să introneze domnia talmudului în Țeara-Românească.

Și pentru ajungerea criminalului lor scop, nu se sfiesc de a declara, că vor face apel la străinătate și vor usa de mijloace permise și nepermise.

Români!

Planul și-l-au pus deja în executare.

Nu mi departe decît Dumineca trecută au răspuns studenții universitari români, cari voiau a-și spune liniștit și pacific cuvântul lor în această vitală chestiune, prin lovituri și insulte.

Noi!

Apărători ai patriei noastre sacre lăsat de glorioșii noștri strămoși, sîntem acum la postul nostru și vă chemăm la luptă alături de noi, convocându-vă la o mare

întrunire națională,

ce se va ține Dumineca, 23 Noembrie, la orele 2, în sala Dacia.

Români!

Veniți cu mic cu mare la această întrunire, pentru-ca atât cât mai este timp să avizăm la măsurile de luat contra celor-ce în țeara noastră, în capitala noastră, au curajul să ne insulte și să ne lovească.

Veniți! să jurăm cu toții, că nu vom desarma decît atunci, când România va fi a Românilor.

Studentimea universitară română.

Ori-cât de legitimă și justificată găsim această campanie a tinerimii, nu ne putem ascunde temerea, ca nu cumva în preocupățiune de ea, să se uite cauza națională.

Acțiunea independentă a guvernului ungar. „B. Hirlap” anunță că Báffy ar fi să prezente în ședința de azi a dietei un proiect de lege, privitor la dispunerea independentă a Ungariei asupra afacerilor comerciale și vamale, spre a susține provisor *statul quo* pe 1 an de zile. Proiectul, după-cum anunță ziarele, are aprobarea prealabilă a Maiestății Sale.

Luptele Românilor.

Supplex libellus.

V.

(5). Dacă chestiunile religioase, și mai ales unirea unei părți a Românilor cu sfântul Scaun dela Roma, păreau de natură a divisa poporul român în două tabere deosebite, atâtea alte afinități, precum limba, datinele și în mare parte suferințele și interesele lui comune, îl țineau strîns unit la olaltă.

În anul 1791, adevărat la șapte ani după revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan și la patruzeci-și-șapte după căderea în disgrăție a marelui nostru episcop Inocenție Clain, cei doi episcopi de atunci ai Românilor, — episcopul greco-catolic Ioan Bob și episcopul greco-oriental Gherasim Adamovici, — au redactat, iscalit și înaintat la Viena, în bună și frățească înțelegere, un memorandum, cunoscut sub titlul de *Supplex libellus Valachorum*.

Reamintim cetitorilor cuprinsul acestei suplice, după resumatul făcut de G. Barițiu în a sa „Istorie a Transilvaniei” (vol. I, pag. 538), fiind un document foarte important în istoria dezvoltării noastre naționale. Ea cuprindea cinci puncte, — și anume:

1. Nomenclaturile inspiratoare de ură și batjocură cuprinse în legile acestei țări și aplicate la națiunea română, precum: »tolerată, nu admisă între staturile țerei și nu indigenă« și alte expresii de acestea infame și nedemne de o legislațiune, să fie șterse și cassate, ear' națiunea română să fie rehabilitată în usul tuturor drepturilor civile și politice ale acestei țări.

2. Națiunii române să li-se dea, între celelalte trei națiuni politice, locul cuvenit ei.

3. Clerul națiunii de religiiune orientală, fără distincțiune dacă este sau nu este unit întru toate ale credinței cu Roma, precum și nobilimea și plebea dela orașe și sate, toate aceste clase de locuitori să fie considerate și tratate întocmai ca și clerurile, nobilimea și plebea celorlalte națiuni și să se bucure de aceeași drepturi.

4. Cu ocaziunea alegerilor și numirilor de funcționari în toate municipiile și comunele să se aplice și dintre Români indivizi calificați, în proporțiunea numărului locuitorilor de naționalitate română.

5. Acele municipii (comitate, districte, scaune), în care Români întrec cu numărul lor pe celelalte naționalități, să-și iee nume românesc, ear' acele în care sînt alte naționalități în majoritate să aibă nume dela acesta, sau amestecat ungarico-românesc, saxo-nico-românesc, sau, cassând ori-ce nomenclatură după naționalități, municipiilor să li-se dea numiri dela riuri ori dela cetăți, apoi toți locuitorii, fără nici o distincțiune de naționalitate și religiiune să se bucure de aceeași drepturi, să-și poarte cu toții, în proporțiunea facultăților, aceleași sarcine.

Am reprodus întreg cuprinsul acestei suplice pe deoparte pentru-ca să se vadă cât de modeste și cât de legitime erau cererile Românilor, ear' pe de altă parte pentru-că *Supplex libellus Valachorum* e, cum am zis un document de cea mai mare însemnătate în desvoltarea poporului român, ca unul ce marchează o epocă în care aspirațiunile acestui popor încep a se concretisa și a se cristalisa în rezoluțiuni politice precise și națiunea română se afirmă într-o formă mai desevîrșită, ca atare.

Suplica celor doi episcopi români, făcută și adresată în numele întregului popor românesc, a fost înaintată Împăratului Leopold al II-lea, ear' acesta a recomandat-o dietei Transilvaniei spre cercetare. Și s'a întemplat apoi ceea-ce se întemplase și în trecut cu toate suplicele de mai înainte ale episcopului Inocenție Clain — adevărat aceeași bună-voință din partea Curții imperiale și aceeași împotrivire îndărătnică și răutăcioasă din partea dietei Transilvaniei.

În dietă, într'adevăr, s'au petrecut lucruri uricioase. Episcopul Ioan Bob a fost amenințat și el în chipul cel mai brutal. Ear' desbaterile asupra petițiunii nici n'au fost trecute la protocolul ședinței.

Ori-cum ar fi fost însă, ideile își făceau cursul lor, — și în urma acestor lupte au rezultat foloase însemnate pentru poporul român, zilele de robotă ale iobagilor s'au redus la două pe săptămână, după-cum am arătat în urmă; ear' folosul cel mai mare a fost acela de a fi pus în chip lămurit și politicește unele principii și unele baze, menite să pregătească în urmă spiritele pentru mișcările ulterioare, și mai ales pentru imposanta manifestare a națiunii române din 1848.

Suplica episcopilor Bob și Adamovici din 1791 ne evocă în minte, prin asociație de idei, Memorandul, prezentat la o sută și unu ani după aceea, în 1892, de cătră fruntașii poporului nostru.

Câtă asemănare în unele privințe între aceste două suplice, între aceste două memorande, — și câtă deosebire în alte privințe!

Amendouă petițiunile formulează drepturile poporului român și le reclamă; în amendouă împrejurările stăpânirea ungurească e ostilă ori-cărei dezvoltări mai mari a Românilor, ori-cărei creșteri a însemnății lor în stat. Dar' memorandumul episcopilor Bob și Adamovici a fost primit de Împăratul și înaintat dietei spre rezolvare; pe când memorandumul din 1892 al fruntașilor Români a fost respins. Episcopii Bob și Adamovici au fost lăsați în libertate, pe când membrii comitetului național au fost osândiți la pedepse grele de temniță și de amende, pentru-că au îndrăznit să se adreseze cu petițiunea unui întreg popor celui mai înalt factor constituțional din stat... Cine ar fi putut crede că, cu 101 de ani în urmă, stăpânirea era mai conciliantă față de memorandumii!

Ori-cum fie, vedem, din *Supplex libellus Valachorum*, cum și din simpla înlănțuire a faptelor, cum conștiința națională a poporului nostru, la început vagă, nehotărîtă, fără contur, se clarifică din ce în ce mai mult și cum acest popor se pregătește, pe încetul și temeinic, pentru viața politică și națională.

Procesul „Tribunei“ pentru „Mehadica“.

— Dela corespondentul nostru. —

Cluj, 30 Noembrie n.

(Urmare și fine).

Replia procurorului.

O tăcere de câteva clipe au urmat frumoasei vorbiri a domnului Maniu — în care, adevărul spus în față pare că apasă greu asupra inimilor acelora, cari dați ne sînt a ne împărți în loc de dreptate — pușcării.

Pe urmă, nehotărît oare-cum, se scoală procurorul și-și rostește replica.

Rectifică sensul cuvintelor sale referitoare la Păcățianu spunând că nu a avut intențiune de a-l ofensa, ci a constatat numai faptul, că nu e de față, cas obvenit adese în decursul a lor 26 procese intentate în contra „Tribunei“.

Din împrejurarea că redactorii și autorii acușăți nu prea s'infățoșează la pertractări pentru a-și primi pedeapsa — s'a văzut îndemnată procuratura regească să acuse pe Dressnand și pe antecesorii lui, cu scopul de a prinde pe oareșii-care cale pe cineva dela tipografia sau foaie, pentru a se pute enunța confiscări de diferite sume din cauțiunea „Trib.“, neputându-o altfel ajunge. Din acest motiv a acusat acum pe Dressnand, căci prea bine știe că editorul adevărat al ziarului „Tribuna“ nu a fost și nu este Păcățianu — ci Tipografia — institutul ca atare — deși semnată foaia e altfel. A trebuit deci prin dl Dressnand să ajungă la scopul de mai sus. Roagă jurații să dea satisfacție justiției vătămăte.

Atâta cinism din partea procurorului ne-a revoltat pe toți Românii de față la pertractare. Să spuie pe față că justiția maghiară prin procesele pornite în contra „Tribunei“ nu are alta de scop, decât ca prin amende grele de bani, și prin detrageri din cauția foii să o ruineze. Pare că și Ungurii se uitau cordis la el, că proprie, de ce a și făcut pocurorul boacăna de a trada un adevăraș de trist pentru ei?

Duplica apărătorului.

Dar' apărătorul, dl Maniu, l-a și rotunzit frumos în duplica d-sale, zicînd cam următoarele:

On. tribunal, stîmfați domni jurați!

Cu drept cuvînt am putut aștepta, ca domnul procuror să suplinească în replica sa ceea-ce a omis a face în requisitoriu, anume de a se nîsuși măcar, a dovedi din punct de vedere juridic punibilitatea expresiunilor articolului învinuit și a precisa din punctul din-sului de vedere, poziția juridică a acusatului.

Dl procuror n'a făcut-o aceasta, în schimb însă a făcut o *prețioasă mărturisire, care are cel puțin meritul de a fi sinceră*. A mărturisit, a spus anume domnul procuror, că procuratura nici habar n'are de dl Dressnand și n'a avut de antecesorii lui, — ci scopul impropriei lor n'a fost altul, decât a prinde „Tribuna“ a o face imposibilă după puțină prin *horibilele amende de bani și sequestrări din cauza ziarului*.

Eată, dlor jurați, în fine am ajuns la adevărul prea trist. Nu e vorbă aici de dreptate, de legi, ci de puterea majoră, cu prea palida silință de a afla ori-și-care formulă de drept.

Nu e vorbă de calumnie privată ori publică, de vinovăție ori nevinovăție, ci de suprimarea ziarului „Tribuna“, ca organ al partidului național român.

Iau la cunoștință acest fapt — cel puțin atâta mulțumire ne oferă, că sîntem în curat cu esența lucrului. Noi vom primi lupta și pe acest teren.

Nu-mi vine însă a crede că d-voastră, dlor jurați, veți da mână de ajutor prin verdictul d-voastre intențiunilor prea mărturisite ale puterii de stat — ci sper, că veți aduce judecată conform legilor și dreptății.

Ori corîspund stărei faptice semnăturile sub cari a apărut numărul din chestiune al „Tribunei“ — ori ba — d-voastră, dlor jurați, nu puteți să satisfaceți dorinței domnului procuror până-cînd conform procedurii penale, aserțiunea domniei lui nu este dovedită legal.

Efectul duplicii dlui Dr. Maniu, a fost tot atât de convingător ca și vorbirea d-sale, mai presus de ori-ce laudă.

Epilogul pertractării.

Președintele după duplica apărătorului, mai ceară să rectifice odată ținută sa — prin care a denegat cetirea epistolei dlui Păcățianu, dar' fără rezultat.

După aceea președintele pune juraților următoarele întrebări — asupra cărora jurații vor avé să-și rostească verdictul de vinovat — și în specie.

1. Cuprinde articolul învinuit calumnie — da sau ba?

2. Cuprinde calumnie față de gendarmerie?

3. Cuprinde calumnie față de forurile administrative?

4. Cuprinde articolul vătămăre de onoare — da sau ba?

5. Cuprinde vătămăre de onoare față de gendarmerie?

6. Cuprinde vătămăre de onoare față de forurile administrative? și în fine

7. Poate fi răspunzător dl Dressnand pentru articolul învinuit ca editor și în consecință poate fi condamnat?

Aici din nou și-a arătat spiritul viu, apărătorul Dr. Maniu, cum surprinde ori-și-ce greșeală, și brav și cu energie pășește spre a împedea ori-și-ce nelegiure.

Apărătorul dl Dr. Maniu, adică excepționează întrebările de sub punct 4, 5 și 6, din motivul că prin ele sînt întrebări jurații dacă conțin vătămăre de eroare expresiunilor articolului învinuit — deși acușă de vătămăre de onoare nu s'a ridicat expres numai pentru calumniare.

Fiind procedura de presă basată pe principiul de acușă de o parte, ear' de altă parte neavînd jurații dreptul de a corecționaliza delictetele, jurații în față actuali present de acușă, nu au să răspundă decât la întrebarea, conține articolul calumnie sau ba? În cas de răspuns negativ, ori-ce altă întrebare e ilegală.

Deși procurorul recunoaște, că el a ridicat și ridică acușă numai pentru calumnie — nu și pentru vătămăre de onoare, președintele respinge pur și simplu dreptele obiecțiuni ale apărătorului, la ce d-sa înșinuă recurs de nulitate.

O nouă dovadă de abuzul de putere al președintelui.

Verdictul.

Jurații s'au retras apoi spre a aduce sentența.

Noi cesti rămași afară, facem combinații, că oare ce verdict vor aduce jurații?

Mărturisesc sincer, că deși nu mare preț pun pe simțul de dreptate și umanitate al tribunalelor ungurești față de noi de Români — cu toate acestea, în urma apărării temeinice a dlui Dr. Maniu și în urma nevinovăției clare a acusatului, îmi pare-că e imposibil să fie condamnat.

După puțin timp jurații au apărut spre a-și rosti verdictul.

La punctele acelea, în care se afirmă despre calumniarea autorităților publice, toți 12 răspund afirmativ, că da în adevăr articolul cuprinde calumnie. În consecință întrebările 4, 5, 6, cad de sine.

La întrebarea 7 că adică, poate fi pedepsit și responsabil dl Dressnand, ca editor — pentru articolul învinuit? — toți jurații zic că nu poate fi, și așa dl Dressnand e declarat cu unanimitate de nevinovat.

Sentența.

În urma verdictului juraților, președintele enunță sentența prin care îl absolvă de acușă.

Întrebat fiind, dacă poștește rebonificarea speselor avute, dl Dressnand răspunde, că nu poștește. Și cînd mă cuget, că au mult înainte de aceasta cu vre-o oră poate, locotenentul Bányai și pretorul Delveaux își comptaau spesele în sume enorme — sperînd, că condamnată fiind „Tribuna“, aceasta va avé să le plătească, și așa vor lvi și pe acesteia cale în noi — și acum dl Dressnand nu-și cere spesele înapoi!

Sînt lucruri mici cari exprimă însă foarte mult. Ei bogătași și îmbuibăți în mod pervers, tind la ruinarea noastră materială, noi săraci nu avem lipsă de bogăția lor și nici pe dreptul nu luăm nimic dela ei, pe cînd ei câte iau cu nedreptul dela noi!

Astfel s'a sfîrșit procesul „Tribunei“. Aproape unic e cazul acesta, cînd „Tribuna“ în procesele sale a fost achitată.

Bagseamă și-a tras și tribunalul din Cluj pe seamă, că barem odată să aducă sentență dreaptă, deși numai în parte, căci doar' sentențe nedrepte în întregimea lor adus'au până acum destule.

Elmar.

Pericolul din Austria.

Situația în Austria continuă a fi îngrijitoare. Știrile liniștitoare pe cari le-am adus în „Mai nou“ — numărul din urmă privitor la un *compromis* ce s'ar fi încheiat între guvern și opoziție și la *sistarea*, în 2—3 zile, a *statarului*, — se contrazic prin nouă știri, vestitoare a rîu. Un singur fapt liniștitor se constată: în Praga și împrejurimi *turburările au încetat*. Dar' știind, că *liniștea* e în sine *aparentă* numai, întrucît paza extrem de severă a statarului și baionetele și puștile soldaților o susțin, — ne putem aștepta pentru ori-ce moment la nouă *turburări*, și mai grozave, îndată-ce patimile naționale, fie ale Cehilor fie ale Nemților, ar fi surescitate de nou.

Posiția guvernului.

În seara de 3 Dec. n. prim-ministrul Gutsch a pertractat dela 7^{1/2} până la miezul nopții cu șefii cluburilor opoziționale, fără a pute *exopera* nici un rezultat pozitiv. Opoziția ține morțiș, ca și *presidentul Abrahamovics* să demisioneze, ba *socialdemocrații* și *partidul Schönerer* pretind și *delaturarea vicepresidentului Kramars*, pe cuvînt că acesta a scos afară din sală pe *socialdemocrați*.

De altă parte majoritatea *parlamentară nu vrea să cedeze o iotă*, s'a declarat de nou *străns solidară* și observă o poziție de expectativă față de noul guvern, *denegându-i* *deocamdată ori-ce succurs*.

Astfel situația e mai nesigură ca ori-cînd. Atât pare sigur, că *reichsrathul* nu se va *întruni în curînd*.

Deputații *cehi* au enunțat, că *sub nici o condiție nu și dau învoierea la modificarea ordinațiunilor de limbă*. Asemenea enunțaiții publică și foile cehe, cari desmint știrile despre o eventuală schimbare a §§-lor 7 și 11. ai ordinațiunilor.

Întrunire populară în Viena.

Deputatul *Schönerer* a convocat pe 12 Decembrie n. o mare *întrunire populară generală la Viena*. *Nemții din Boemia* încă sînt invitați să asiste cît se poate mai *numeroși*.

Ovații lui Baden.

Studenții poloni din *Cracovia* s'au prezentat Sămbătă dimineața în mare număr la stația de frontieră *Trzedzina*, întru primirea baronului *Badeni*. La sosire, studenții și-au făcut entuziaste ovații. Reforțorii la *Cracovia*, au percurs stradele cîntînd cîntece naționale polone și demonstrînd contra *Nemților*. Au trimis apoi o telegramă de simpatie *Cehilor* din Praga și telegrame ofensătoare *senatului* universității germane din Praga și lui *Mommsen*.

Turburările din Viena.

Alaltieri s'au început la tribunalul din Viena pertractările contra demonstrațiilor din ultimele zile; 32 de indivizi, între cari 6 universitari, sînt puși sub acușă pentru următoarele delictete: *silnicie publică*, *grupare interzisă*, *vătămăre a poliției* și *punerea la cale de acțiuni contrare legii*. Deocamdată trei înși, acușaiți de *grupare interzisă*, au fost judecați la 48 ore *temniță*, ear' un medicinist la 10 fl. amendă.

Statarul din Praga.

Pe stradele Pragei domnește liniște, dar' o liniște lugubră, întreruptă numai ici-colea de unii *turburători*.

Demonstrații se restrîng acum să batjocorească pe oficeri și pe soldați. *Mulțimea a respins cu patul puștei o ceată mai mare de provocători*. Dintr'o fereastră a stradei *Bremse* s'a pușcat cu un revolver asupra patrului care trecea pe acolo, dar' nimeni n'a fost rănit. Soldații au dat două pușcături, apoi au pîtruns în casă și au făcut *perchisișii*. *Trei studenți*, aflați în lăuntru, au fos *excorțați la poliție*. S'au găsit la ei trei revolve.

La *tribunalul penal* au fost *extradați alaltieri 60 de deținuți*.

Locțiitorul *Boemiei Coudenhove* a desmîniț față de un *ziarist* știrea, că *statarul* va fi ținut în vigoare numai câteva zile.

Alte turburări.

Din câteva localități boeme se anunță nouă *turburări*.

În *Braunau* vre-o 1000 de oameni au luat parte *alaltieri seara la demonstrații contra Cehilor*. Cu toată intervenția *gendarmeriei* și a *militiei* mulțimea a spart *ferestrele caselor la șapte proprietari cehi*. Abia noaptea târziu s'a restabilit liniștea.

La *Tabor Cehii* au făcut în aceeași seară *demonstrații strașnice contra Fidovilor*. S'au spart multime de ferestre, *sinagoga a fost ruinată*. Cinci oameni au fost arestați. Autoritățile au întărit *gendarmeria* și au reclamat *miliție*.

Turburări mai mici au avut loc în *Pilsen, Horowitz și Teschen*. *Puterea armată* a restabilit însă repede ordinea.

CRONICĂ

Sibiu, 6 Dec. n. 1897.

Nouă societate românească. Cetim în „*Gas. Trans.*“: Ni-se împărțește, că ministrul unguresc de interne sub nr. 79.762 din 1897 a aprobat statutele „*Societății române de lectură*“ din *Rîșnov*. Inițierea acestei societăți, care a fost la început prima societate de acest fel în țeara Bîrsei, se datorește stăruințelor tinărului paroch, dl *Ioan Teculescu*. Începutul făcut de Rîșnoveni a fost imitat și de Românii din *Codlea*, cari și ei s'au constituit într-o societate după modelul celui din Rîșnov, înaintîndu-și zilele acestea statutele pentru aprobare. Această nobilă și salutară pornire este o dovadă vie, că poporul nostru dela sate și conducătorii lui simt necesitatea de a se lucra și de a se face ceva pentru cultura nemijlocită a țărănului. Despărțimintele Asociațiunii — cum de atâtea-ori am mai constatat — ar pute ușor să acopere în mare parte această trebuință, înființînd ele *insele* cabinete de lectură, ori măcar câte o mică bibliotecă cu cărți bune românești în fiecare comună. Pe calea asta s'ar pute organiza o acțiune sistematică și în masă, ear' acei zeloși proști și învățători, cari azi se silesc a acoperi acest neajuns prin înființarea de societăți de lectură, n'ar rămâne isoiați și nelucrați în stăruințele lor.

În memoria marelui Andreiu. *Societatea de lectură „Andreiu Șaguna“* a teologilor și pedagogilor români gr.-or. din Sibiu, va aranja Sămbătă, la 29 Noembrie st. v. o *ședință publică, în memoria marelui arhiepiscop Andreiu*, în sala cea mare a noului edificiu seminarial. Începutul la 7 ore seara. Program: 1. *Cuvînt de deschidere*, rostit de preș. Dr. *Ioan Stroia*. 2. *„Cîntec de seară“*, de Nic. *Popovici*, cor. 3. *„Onoarea și duetul din punct de vedere moral“*, de v.-preș. *Lazar Tritean*, cleric an. III. 4. *„Potpourri“*, executat de orchestra societății. 5. *„Dragostea învrăjbită“*, de G. *Coșbu*, declamată de *Ioșif Comanescu*, cleric an. II. 6. *I. Kufner IV. Livraison*, duet de flaute, executat de *George Henția*, cleric an. II și *Emil Tarchilă*, cleric an. I. 7. *„Dor și jale“*, disertație de *Tereanție Popovici*, cleric an. III. 8. a) *„Sună buciulul de alarmă“*, marș de *Ioan R. Simionescu*, cor; b) *„Zorirea“*, de C. *Attenhofer*, cor.

† **Miron Pompiliu.** Familia mult regretată profesor și literat *Miron Pompiliu* ne trimite următorul anunț funebrel:

Întristaiți *Maria Pompiliu* și familia *Popovici*, cu adîncă mîhnire vă anunță pierderea prea iubitului lor soț, frate, unchiu și cumnat *Miron Pompiliu*, profesor la liceul internat, încetat din viață la 20 Noembrie 1897, ora 2 din noapte, în vîrstă de 49 de ani. Înmemntarea a avut loc Sămbătă, la 22 Noembrie 1897, ora 1 p. m. Iași, 20 Noembrie 1897.

Internat român la Viena. La 27 Noembrie a. c. s'a intrunit la invitarea dlui Dr. *Sterie Ciurcu* colonia română din Viena la o consfățuire pentru înființarea unui internat pentru universitari români. Între cei prezenți s'au remarcat dl prof. Dr. *Teclu*, Dr. *Mera*, Dr. *Doctor*, Dr. *Iuș*, prof. *Stefulescu*, Dr. *Preda*, *Mihalescu*, *Micșescu*, *Sircu*, Dr. *Crăciun* și mai mulți membri ai „*României June*“. Dintre deputații *bucovineni* au fost prezenți bar. *Hormusachi* și bar. *Vasilco*; drul *George Popovici* fiind împedecat, s'a scusat. Adunarea a fost presidată de dl Dr. *Ciurcu* și a ales o *comisiune revizuitoare*, care va da în curînd un raport asupra banilor încuși cu ocaziunea iubilului „*României June*“ pentru înființarea internatului; și *un comitet*, care are să studieze modalitățile sub cari s'ar pute realiza proiectul, avînd și acesta mandatul de a raporta cît de curînd.

Descoperiri arheologice în Bucovina. *Patria* din Cernăuți înregistrează foarte interesante descoperiri arheologice, cari s'au făcut cu prilejul canalizării *Siretului*, cînd o mare parte a cimiterului gr.-or. de lângă *biserica sf. Ioan* a fost descoperită. S'au aflat o multime de oase omenești din secolul trecut și numai un sicriu de ștejar. Asemenea s'a aflat într-o adîncime de 4—5 metri vre-o 60 de monete vechi, dintre cari una e un ban *moldovenesc*, pe cînd toate celelalte sînt solzi și denari *svedani* de pe timpul lui *Gustav Vasa* (1496—1560), *Gustav Adolf* (1594—1632), *Christinei* (1626—1654) și a lui *Sigismund III*. (1566—1632). Monetele aceste sînt în posesiunea dlui *Stefan Rașca*, *Dimitrie P. Popovici* și *Ilie Veslovschi* din Siret. La primăvară canalul va fi tras până la *oseaua Sucevei*, și se speră a se da de *rămășițele prvinței istorice cu coroana voevodilor vechi*.

Neorolog. Primii următoarele anunțuri funebrale: Cu inima înfrîntă de durere aducem la cunoștință rudeniilor și cunoscuților, că scumpul nostru fiu *Eugen Piso*, învățăcel de comerciant, după cumplite suferințe de două săptămîni a încetat din viață azi la 4 ore dimineața în frageda etate de 15 ani. Înmemntarea rămășițelor pămîntești ale ne-

uitatului nostru fiu se va face din locuința noastră (Latergasse nr. 21) Luni, în 6 Decembrie a. c. st. n., la 2 ore p. m., după ritual gr.-or. în cimiterul din suburbul *Iosefia*, Sibiu, în 4 Decembrie 1897. Neconsoția părinti: *Ioan Piso*, senator în pensiuă; *Emilia Piso* născ. *Müller*.

— Adînc întristaiți aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoscuților, că prea bunul nostru tată, moș și frate *George Bobes*, econom, după îndelungate suferințe, fiind împărțit cu sf. taine, a adormit în Domnul aseară, la orele 8, în etate de 67 ani. Rămășițele pămîntești ale iubitului defunct se vor depune spre vechicul odihnă în cimiterul bisericii gr.-or. din Sibiu, suburbul-inferior, mîne, Luni, în 24 Noembrie a. c., la 2 ore d. a., din locuința *Hechtgasse* nr. 3. *Jalnica familie*.

Dreyfus vinovat, Eszterházy sub acuză. Așa s'a rezolvat deocamdata *senaționala* afacere dela *Paris*. *Generalul Pellieux* a terminat cercetarea contra *majorului Eszterházy* și urmarea a fost, că *generalul Sanssier*, comandantul suprem al *Parisului*, a dispus *aducerea lui Eszterházy în fața tribunalului militar*, care are să decidă: e și *Eszterházy* vinovat de înaltă *trădare* sau nu.

Cît pentru *Dreyfus*, aceasta e fără nici o *îndoială* vinovat și *afacerea lui n'are nici o legătură cu afacerea lui Eszterházy*.

În acest înțeles s'au declarat la camera prim-ministrului *Mélina* și ministrul de răboiu *Billot*, interpețați de *deputatul Castelane*. Camera a subliniat cu vii aplauze declarația ministrilor și a primit răspunsurile cu o majoritate zdrobitoare.

Astfel, în parte s'a adevărit ceea ce preziceam și noi ca mai probabil: *Dreyfus* e totuși vinovat, dar' nici *Eszterházy* nu va fi curat ca soarele.

Hymen. D-șoara *Mileva Pavlovici*, și Dr. *Miharu Grosian*, fidații.

Răscăală de muncitori. În *Tâmpo-St. Márton* (cott. *Pestei*) vr'o 500 de lucrători *socialiști* s'au răscolit contra a doi proprietari *Blaskovics Ernő* și *Kubinyi Lajos*, pentru-că aceștia au angajat la niște lucrări muncitori străini. Răscălații au atacat casele proprietarilor și i-au bătut rău. S'a telegrafat după *gendarmi și miliție*, cari au pus *comana în stare de asediu*. Mulți răscălații au fost arestați.

Ucișași osândiți. *Tribunalul* din *Budapesta* a condamnat zilele acestea pe doi ucișași tineri, *Fuchs* și *Hegyi*, cari omorîseră mai cînd era pe fiul unui bancher în scop de a-l jefui. *Fuchs* a fost osândit la *temniță pe viață*, *Hegyi* la 12 ani *temniță*. Cel dintău a dat recurs, al doilea a zis plîngînd: „*Sînt vinovat, mă mulțumesc cu osînda*“.

Știri mîerunte. În *Moniastro* (Spania) s'a comis un atentat cu dinamită; oameni n'au căzut victime.

— În *Siklos* și *Duma-Adony* s'au comîns furturi în *sinagoge*.

— În *Ó-Besenyő* (cott. *Torontal*) un proprietar, *Gustav Velcsou*, a pușcat din greșeală, la o vîntătoare, pe un servitor; omorîtorul a fost arestat.

— *Dia Perlák* a dispărut de câteva zile sub judele *Matuska Péter*; fugitul avea să se cunoaie zilele acestea cu fata unui avocat de acolo.

ECONOMIE.

„Severineana“.

— Prospect. —

Fundatorii noiei societăți comerciale din *Caransebeș*, au exmis deja prospectul pentru subscrierea de acții. Eată unele date din acest prospect.

„În scopul de a deștepta, încuraja și desvolta comerțul în spiritul comercial și economic în poporul nostru, se fondează în *Caransebeș* pe timp nedeterminat o societate comercială pe acții.

Societatea se fondează cu un capital social de 100.000 de coroane împărțit în 2000 acții de câte 50 coroane.

Subscrierile se fac pe listele alăturate la prospect sau în persoană, sau prin plenipotențiat, și ca ultimul termen de subscriere se fixează ziua de 5 Ianuarie 1898 st. n.

Pentru-că societatea s'și poată începe activitatea după puțină cât mai curînd, din capitalul social să plătește îndată la subscriere 10% adică 2.50 (5 coroane), la 1 Februarie 1898 st. n. 20% adică 5 fl. (10 coroane), la 15 Februarie 1898 st. n. 10% adică 2.50 (5 coroane) după fiecare acție. — Restul se va plăti la termenul ce-l va fixa direcțiunea. — Se poate răspunde însă întreg prețul acției sau mai multe rate deodată, în care cas se asigură 5% după suma plătită peste ratele prescrie.

Ca spese de fondare se plătește la subscriere de fiecare acție câte 2 coroane.

Plătirile se fac: În *Caransebeș* la dl *Ilie Curescu*, președintele comunității de avere. La *cassa de credit și economii „Lugojana“* în *Lugoj*. La *cassa institutului de credit și economii „Timișana“* în *Timișoara*. La *cassa institutului de credit și economii „Victoria“* în *Arad*. La *institutul de credit și economii „Fagețana“* în *Făget*. La *institutul de credit și economii „Lucașfăru“* în *Vîrșeț*. La in-

stitutul de credit și economii „Oraviana” în Oravița. La institutul de credit și economii „Bocșana” în Bocșa. La casa institutului de credit și economii „Albina” în Sibiu, și la filiala acestui institut în Brașov. Dacă s'ar subscrie mai multe acții de 2000, adunarea generală constituantă va decide urcarea capitalului social. Inițiatorii abzie de dreptul acordat în §. 183 din legea comercială, precum și de favorurile în direcțiune pe cei din-tăin 3 ani. După terminarea subscrierilor se va convoca adunarea generală constituantă în înțeleș §-lui 154 din legea comercială. Convocarea se va publica în ziarele: „Foaia Diecesană”, „Dreptatea”, „Tribuna”, „Tribuna Poporului”, „Telegraful Român” și „Gazeta Transilvaniei”, apoi în o foaie germană din Caransebeș.

Prospectul este iscălit de peste 40 Români inteligenți din Caransebeș.

Din public.*)
Mulțumită.

La concertul împreună cu teatru și joc aranjat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” în 1/13 Noembrie c., au binevoit a suprasolvi următorii: Pantaleon Lucaș, căp. în pens. și as. cons.; Ioan Stoicuța, paroh în Săciori câte 2 fl.; Iosif Barbu, ospătar 1 fl.; Dr. D. P. Barcian, prof. sem. Dr. Ilie Ben, medic; Iuliu Boda, cofetar; Dr. Petru Cioranu, medic; Demetriu Comșa, profesor; Demetriu Cuntan, profesor; George Dima, profesor; Gavriil Hango, redactor; Nicolae Ivan, asesor consistorial; Ioan Mih, expeditor consistorial; Stefan Moga măiestru franțelar; Silvestru Moldovan, redactor; Todor Munteanu, proprietar în Reșinari; Dr. Ioan Pop, medic de stat-major, toți câte 1 fl.; Victor Ancean, vice-notar de tribunal; Ioan Balu, proprietar, câte 70 cr.; N. Comșa, notar în Tâlmăcel; Teodor Orlea, funcț. consist., câte 60 cr.; Dr. E. Dăianu, redactor; Petru Moga, măiestru franțelar; N. N. câte 50 cr.; Dr. Ioan Stroia, prof. semin. 40 cr.; Nicolae Togan, capelan 30 cr.; Dr. Ioan Ivan, adv. Mediaș; Valeriu Medeașan, notar în Bucerdea-grănoasă; Ioan Popovici, profesor la școala de fete; Romul Simu, învățător, toți câte 20 cr.

Tuturor acestora ne simțim plăcut îndatorăți a le exprima și pe această cale mulțumita noastră adânc simțită.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută la 13/25 Noembrie 1897.

Victor Torădășian, George Poponea,
president. notar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re-dacțiunea nu este responsabilă.

Mai nou.

Pacea dintre Turcia și Grecia.

Pacea definitivă între Turcia și Grecia s'a încheiat. Stipulațiunile de pace au fost subscribe în Constantinopol, Sâmbătă, în 4 Dec. n. c. prin plenipotențiații ambelor state. Condițiile sânt, cu puține modificări, aceleași, cari au fost stabilite de reprezentanții marilor puteri. S'a primit instituirea unei comisii financiare de controlă în Atena; s'au precisat schimbările de graniță în Tesalia și s'a ajuns la o înțelegere în privința capitulațiunilor și a raporturilor sudțiilor greci în imperiul otoman.

Tribuna Literară.

Serată literară în Cluj.

— Raport special. —

Cluj, 28 Nov. 1897.

Zina de 27 l. c. a fost o zi frumoasă, de petrecere, distragere și însuflețire pentru tinerimea dela universitatea de aici și așa cred că și pentru inteligență.

Tinerimea ținând de sfinte datinele vechi de a aranja din când în când serate, conveniri etc., la cari lua parte apoi inteligența română din Cluj, și așa se cimentau oare-cum legăturile sociale ce trebuie să ne unească — înțeleg pe noi cu inteligența — și în anul acesta a aranjat o serată literară — prima până acum, sperăm însă că această serată va fi numai începutul unei serii.

Serata a avut următorul program:

1. *Cuvânt de deschidere*, de Iustin Pop, stud. jur.
2. *Prolog ocașional* (poesie) de Alexandru Vasile, stud. jur.
3. „*Spusu-mi-a frunza de vie*” cuartet de I. Vidu exec. de corul tinerimei.
4. „*Ziua iunverii*” de G. Coșbuc, declarată de George Repede, stud. jur.

5. „*Symphonie concertante*” de Ch. Dancle, duet în violină, exec. de Al. Simonescu și Virgil Pop, stud. jur.
6. „*Lirica și liricii români*”, disert. de Emil Sabo, stud. fil.
7. „*Consolarea*”, mur. de Dicker, voce solo, exec. de Ioan Giurgiu, stud. jur.
8. „*Schlesische Lieder*” de Bilde, duet în violină, exec. de Al. Simonescu și Virgil Pop, stud. jur.
9. „*Surugiul*”, canțonetă de Alexandri, pred. de Ioan Mezin, stud. jur.
10. *Hai în horă*, cuartet de G. Dima, exec. de corul tinerimei.

Începutul a fost fixat la 8 ore — și deja foarte de timpuriu casina română, unde s'a ținut serata, s'a umplut de tineri, așa încât putem zice, că tinerii s'au înfătoșat în număr complet.

Inteligența încă a început a se aduna pe facetu — și s'a înfătoșat în un număr frumșel — cu mult mai mic însă decât noi nădăjdiam. Ne-au onorat cu prezența toți aceia carora le-a zăcut la inimă binele tinerimei, și au pus preț și au considerat nisuițele noastre — și s'au ținut departe, toți cei indiferenți față de noi și ale noastre nisuițele.

La terminul fixat serata s'a început prin cuvântul de deschidere rostit prin dl *Iustin Pop*. În un discurs de toată frumșea, rostit lin și simpatic, a arătat însemnătatea seratelor noastre literare, legăturile ce trebuie să unească tinerimea și inteligența, și a adresat un cald salut inteligenței care a alergat la chemarea noastră, sprijinindu-ne nisuițele și însuflețindu-ne pentru viitor spre nouă acțiuni. A arătat, că noi numai lucrând și progresând pe toate terenele sântem vrednici fii ai gîntei latine, sfîrșindu-și frumosul discurs între aplauzele publicului.

A urmat apoi al doilea punct din program, un „*Prolog ocașional*”, *poesie originală* de dl Alex. Vasile, prin care salut și binevențează pe cei prezenți. Poesia scurtă și drăguță — și mai pe sus de toate acomodată — trădează că autorul nu e lipsit de talent poetic — și a plăcut tuturor.

Dar' dacă a ridicat ceva însemnătatea, valoarea și drăgălașia acestei serate — acesta de sigur a fost corul tinerimei — condus de harnicul conducător dl Drd. Liviu Tempea.

Dl Liviu Tempea are adevărat talent musical, pricepere artistică la lucru, și nu numai că însuși e măiestru în ale muzicii, dar' este și un bun conducător de cor. În un timp relativ foarte scurt, a fost în stare să-și constituiească un cor și să-l instruiască așa de bine, încât fiecare gest și fiecare mișcare coriștii să-și înțeleagă și să cânte precis și fără greșeli.

Atât punctul trei din program, „*Spusu-mi-a frunza de vie*” cât și punct 10 ultimul „*Hai în horă*” le-a executat corul atât de perfect, încât au trebuit bisate. Cu deosebire ultimul punct a plăcut mult publicului.

Punctul 4, perorarea dlui *George Repede* încă a succes perfect. Dinsul nu numai că s'nt măiestri în a manua arcul și producțiunea lor a fost una din cele mai succese și mai plăcute publicului, care prin aplause frenetice i-a rechemat, așa încât fiecare din ei au trebuit să mai tragă pe vioară, vre-o doină, ori ceva românesc, răsplățiți prin nemăsurate aplause.

La punct 6, și-a cetit dl *Emil Sabo*, stud. în teologie și filosofie disertația d-sale „*Lirica și liricii români*”.

Tema a fost bine aleasă, frumos și cu succes tratată. Dar' fiind tema cam vastă, a trebuit să fie și tratată mai pe larg și de aceea a fost cam lungă și obositoare.

Tractarea însă și desfășurarea temei a plăcut tuturor și toți l-au ascultat pe disertant cu viu interes.

D-sa a vorbit în Introducere despre poesie în genere, special despre poesia lirică, arătând însemnătatea și perfecțiunea la care a ajuns acest ram al poesiei la toate popoarele. A trecut apoi la lirica și liricii români, și în șir a vorbit despre toți poeții lirici, începând dela Văcăreștii și până la cei mai noi, desfășurând sentimentele și valoarea literară ce le au poesii lirice compuse până acum în literatură noastră.

Frumos și pe larg a desfășurat cu deosebire pe Alexandri, Bolintineanu, Eminescu și Coșbuc, aducând ici-colea exemple — acești patru luceșeri pe orizontul literaturii.

În disertația întreagă aural ni-s'a prezentat ca unul ce e în clar cu obiectul ales, și că să mișcă liber și independent în desfășurarea lui. Disertația a ținut aproape 1 1/2 ore și de aceea deși a fost succasă și acomodată — cu toate acestea a fost cam lungă și așa cam obositoare pentru ascultători.

A cântat apoi dl *Ioan Giurgiu*, — „*Consolarea*”. — Glasul puternic și simpatic al dlui Giurgiu a cucerit îndată ascultătorii, cari l-au ascultat cu nespuse dragoste, și prin puternice aplause l-au silit de ne-a cântat mai multe bucăți tot cu același simț, farmec și însuflețire ca și prima bucată.

A plăcut foarte mult publicului predarea hazlie a „*Surugiului*” prin dl *Ioan Mezin*. Dl Ioan Mezin în predarea lui a arătat adevărat talent, stăpân pe sine, în mimică și în modularea tonului s'a arătat un comic perfect, provocând mare veselie și plăcere în public.

Nu pot trece un lucru cu vederea. Când duet-urile de violină au facetat și artiștii nostri au mai cântat mai multe bucăți și solo — publicul deodată a început numai să-l cheme să le cânte din vioară d-nui *Alexandru Busu*, student jur. La dorița publicului d-nul Rusu a luat vioara în mână. Trebuie să vă spun dela început, că d-nul Rusu nu e un virtuos în muzica de arte — dar' e un meșter neîntrecut în doinele și cântecelele românești din inimă isvorite pentru-ca să străbată la inimă.

Și a început a ne trage din vioară acum de veselie, acum de jale, încât acum ne scăpărau picioarele, acum ne lăcrămau ochii.

Asemenea — afară de program — la dorița publicului a cântat cu vocea dl *Enea Andreia*, stud. jur., doina „*Hai copilă*”, atât de mișcător și dulce, încât ne-a pătuns pe toți, și dl *Ioan Mezin*, stud. jurist „*Mugur mugurel*”. Doina această tristă, părea așa de actuală cu „*ciocoi*” ce ne fac în țeară zile amare, și dl Mezin a știut depune în cântecul seu atâta durere și însuflețire.

Așa s'a finit prima serată literară aranjată de tinerimea universitară din Cluj.

Putem zice că a succes splendid, și pe lângă aceea ne-a mai adus și un mic venit material, care s'a adaus, la fondul din care tinerimea ajută pe tinerii lipsiți de mijloace.

Nădăjdiam, că vom mai aranja și alte serate în viitor, la cari inteligența română din Cluj de sigur va participa în număr mai mare, considerând intențiunile noastre și scopul nobil ce-l urmărim.

Elmar.

La
Abonament lunar

pentru Decembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”

Bibliografie.

„**LIGA ROMÂNĂ**” DESPRE
„**CALINDARUL POPORULUI**”.

În nrul 44 al excelentei reviste politice: „*Liga Română*”, organul „*Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor*” găsim următoarea dare de seamă asupra calindarului nostru pe anul 1898:

„Dintre multele calindare ce se publică pe fiecare an în Transilvania, acesta este de astă-dată, fără îndoială, cel mai bine întocmit. În afară de partea calendaristică, el cuprinde o mulțime de notițe interesante despre instituțiunile românești de peste munți, o bună alegere de mici nuvele, povestiri, poesii etc. *de ale celor mai buni scriitori români*, apoi biografii de ale bărbăților frunțași ai poporului român de acolo, o *înregiștrare foarte bine făcută, despre întemplările mai marcante în chestia națională* în cursarea anului trecut, precum și o serie de sfaturi bune în ale economiei. Dăm aici drept model un mic capitol din acest calindar”.

Acî „*Liga Română*” reproduce din *Răvașul Nostru* capitolul despre *Înaintarea economică-națională*, ear' după aceea încheie astfel:

„Acest calindar poate fi astfel privit ca un „*Almanach*” al relațiunilor culturale românești de peste munți și este indispensabil pentru toți cei-ce urmăresc cu interes dezvoltarea Românilor din Transilvania.

Beneficiul acestor scrieri servă și el la acoperirea enormelor cheltuieli și amende, cu cari trebuie să lupte „*Tribuna*” organul partidului național”.

Disertațiune economică. A apărut: Disertațiune economică despre *bunătatea și folosale fărînei* cernută cu ciurelul și cu sita rară și despre *zidirea morilor fără ias* — de *Ademie Severu*. Disertațiunea aceasta a fost cetită în adunarea generală dela Mediaș a „*Asociațiunii*”. Broșura de 15 pagine costă numai 5 cruceri și se poate procura și dela librăria noastră, „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

„**ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ**”
editată sub auspiciile și din însărcinarea
„*Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român*”

de
Dr. Corneliu Diaconovich,
prim-secretarul „*Asociațiunii*”.

A apărut fascicolul al V-lea, care cuprinde mult peste 1000 articole (Balneum-Baulé) cu numeroase ilustrațiuni. Dintre articolele mai mari, de interes special românesc, amintim: *Bănat, Băncile* (cu ilustr. Palatul Băncii naț. din București) *Barac Ioan, Baranyi călugărul, Bărăția, Barbu, Barceanu-Barițiu* (cu ilustr. Medalia bătută de Academia rom. în onoarea lui), *Barozzi, Bărzescu, Baisa raba* (de D. Onciul), *Basarabia* (de Z. C. Arbure), *Beinș* (cu 3 ilustr.: gimnasiul, internatul Pavelian dn băieți, școala de fete), *Berariu, Bere* cu 4 ilustr.: instalațiunile stabilimentului Bragadiru din București). Dintre celelalte ilustr. mai amintim: *Bananiurul, Batoza* (mașina de troeret) etc.

Cuprinsul bogat al acestui fascicol, aranjat cu multă îngrijire, arată un progres continu și îmbucurător, care îndreptățește la speranța, că această mare publicațiune a Asociațiunii se va termina cu deplin succes.

Abonamentele se fac la editorul W. Krafft în Sibiu (Nagyseben) și se achită în rate de fl. 5. — pentru 5 fasc., ori de fl. 10. — pentru 1 tom. Pentru România la librăria D. Storck & Müller în Bucuresti pentru câte 5 ori 10 fasc. à Lei 2.50.

Exercițiile gimnastice în școlaele elementare române. A apărut o broșură cu acest titlu ca *manușucere la tractarea exercițiilor gimnastice* de Iosif Aron, învățător. Retipărire din ziarul „*Tribuna*” an. II. (1885) nr. 88—96 Brașov, — *Tipografia Ciurcu et comp.* 1897. Se poate comanda dela librăria noastră și dela Ciurcu, în Brașov, cu prețul de 15 cr. O recomandăm în atențiunea învățătorilor.

La librăria „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în Sibiu, se adă următoarele cărți:

- „*Memorial*”, Archiep. și Metropolitan Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popa . . . . . fl. 1.30
- „*Doina*”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu . . . . . — 28
- „*Critice*” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I și II à 2 fl. — cr. . . . . 4.—
- „*Poveștile Bănatului*”, de Cățana . . . . . — 30
- „*Literatura popor. română*”, de Gaster 2.50
- „*Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou*”, de Dr. Iuliu Olariu 2.50
- „*Cerșitorul*”, dramă în 2 acte de Lăvescu . . . . . — 50
- „*tudii Critice*”, de Ghera. Vol. I și II à 2 fl. 20 cr. . . . . 4.—
- „*Higiena română*”, de Dr. Leo Murășianu . . . . . 1.—
- „*Izvoade*”, de Demetrescu . . . . . 4.—
- „*Trandafir și violele*”, de Pop-Reteganul . . . . . — 60
- „*Din Moldova*”, schițe de Kotzebue . . . . . 1.—
- „*Floarea din Firenze*”, de Lăvescu . . . . . — 50
- „*Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul*”, de Nicolau Bălcescu . . . . . 2.—
- „*Trăvnițe*”, 10 piese Slovaccești Vol. I și II à 1 fl. 50 cr. . . . . 3.—
- „*Scrierile părinților apostolești*”, de Dr. Iuliu Olariu . . . . . — 70
- „*Merinde dela școală*”, de Popa . . . . . — 60
- „*Despre influența împregiurării*”, de Panaite Zosin . . . . . — 50
- „*Memorii din timpul războiului*”, de Georgescu . . . . . — 88
- „*Pui de lei*”, poesii eroice, de Neiuțescu . . . . . 1.—
- ediție de gală . . . . . 2.—
- „*Poesii*”, de Macedonski . . . . . 2.—
- „*Copii de pe natură*”, de Negruzzi 1.50

La comandelor din afară să se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Teatru orașeneș în Sibiu.

Marti, 7 Dec. n.

Die Näherin.

Posă cu cântări în 4 acte, de Held.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru tragerea din 10 și 11 Decembrie a. c. se capătă [2522] 1—3

losuri de clasă

la casa de schimb a institutului creditului fonciar (Bodenkredit) și a colectoriilor anunțați.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 4 Dec. n. 1897.

Stminte	Cantitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	pnă		dela	pnă
Grâu						
Bănățeneș vechiu	75	—	—	76	—	—
Grâu dela Tisa	75	12.40	12.60	76	12.80	12.65
Grâu „Pesta	75	12.35	12.45	76	12.55	12.60
Grâu de Alba-Reg.	75	12.45	12.55	76	12.65	12.70
„Balca	75	—	—	76	—	—
Grâu ung. de Nord	75	—	—	76	—	—
Săminte, vechi ori nouă						
Socul						
Calitatea per Hect.						
dela						
pnă						
Săcară		70—72	8.55	8.65		
Orz		60—62	5.80	6.15		
de nutreț		82—84	6.30	7.—		
de vinare		84—86	7.60	9.—		
de bere		99—101	6.40	6.70		
de alt seai		—	4.95	5.05		
Cucuruz (porumb)		—	4.90	4.95		
Măiu		—	—	—		
Hirșcă		—	4.75	5.—		
Grâu		Sept.-Oct.				
„		Mart.-Apr.	12.—	12.02		
„		Main.-Iun.	5.51	5.53		
„		Iulie-Aug.	—	—		
„		Mart.-Apr.	6.49	6.52		
„		Oct.	—	—		
Grâu		Sept.-Oct.				
„		Mart.-Apr.	12.—	12.02		
„		Main.-Iun.	5.51	5.53		
„		Iulie-Aug.	—	—		
„		Mart.-Apr.	6.49	6.52		
„		Oct.	—	—		
Produse diverse		Socul				
Socul		dela				
pnă						
Sém. de trif.		Lucernă ungurească				
„		roșie				
„		rafinat				
Oleu de rap.		dela Pesta	58.50	59.—		
Uns. de porc		dela țeară				
„		svântată				
„		afumată	60.50	61.—		
Sălină		„				
Să		„				
Fructe		„				
Lăcăr		„				
Miere		„				
„		„				
Ceară		„				

Cursul pieții din Sibiu.

Din 6 Dec. n. 1897.

Hârtie-monetă română	„	Cump.	9.48	vând	9.53
Lire turcești	„	„	10.65	„	10.70
1/2 Imperiali	„	„	9.35	„	9.40
Buble rusești 100 à	„	„	127.50	„	128.25
Galbeni	„	„	5.62	„	5.67
Napoleon-d'ori	„	„	9.50	„	9.55
„	„	„	„	„	„
„	„	„	„	„	„

Bursa de Budapesta.

Din 4 Dec. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	„	„	„	„
----------------------	---	---	---	---

Numai atunci e veritabil, dacă fiecare cutie e provăzută cu marca mea de protecție.

Pentru mărirea, perfecționarea și conservarea

frumseții

cel mai excelent, deplin inocent, curat chimic și preparat fără unsoare e

Margit-Crème.

Efectul surprinzător.

În câteva zile se perde ori-ce peată, pecingine, beșicătură, umflătură (miteser și ori-ce altă boală de piele. Netezește crețele și locurile de vârsat, împrumută chiar și indivizilor în vîrstă o față tineră atrăgătoare.

Renumiții profesori Dr. Mosengeil și Metzger fac să dispară crețele de vârsat prin massage. Spre acest scop e îndeosebi potrivit Margit-Crème. Dacă punem odată la zi pe față Margit-Crème, dispar nu numai petele, pecinginea și alte necurățeni, ci și crețele, locurile de vârsat și alte neregularități, pricinuite de bătrânețe, gânduri, boale etc.

Mijloc contra influenței soarelui și vîntului.

Se poate întrebuița și ziua.

Borcănaș mare 1 fl., mic 50 cr.

Pudră Margit 60 cr.

Săpun Margit 35 cr.

Pată de dinți Margit 50 cr.

Regeneratorul de păr Rosetterre dă părului cărunț culoarea primitivă 1 fl.

Mijloc de a face părul blond colorează ori-ce păr în blond-auriu 50 cr. și 1 fl.

Pomadă tannochnin cel mai bun mijloc a îngrijii și a face părul să crească 35 cr. și 50 cr.

Pomadă Rohus de musteață de la Világosvár pentru a avé o musteață falnică frumoasă 25 cr. și 35 cr.

Földes Kelemen,

Arad, strada Francisc Deák nr. 1.

Laboratoriu: Strada Lázár Vilmos nr. 1.

Magazie de specialități farmaceutice și igienice din țeară și străinătate, legături, articole de toaletă.

Telefon nr. III.

Deposit principal: în Budapesta I. Török. — Magazie în fiecare farmacie.

Comande peste 3 fl se trimit francate.

Se mai capătă în următoarele depozite: Daniel Meltzer, jun. în Sibiu; Victor Roth și Fr. Stenner în Brașov; L. Vértés în Lugoj; Albert și Jahner C. M. în Timișoara; I. Herczog în Vîrșeș; G. Kupkay în Deva; I. Zamfirescu, M. Stoensescu în București.

Numai atunci e veritabil, dacă fiecare cutie e provăzută cu mnrca mea de protecție.

Nr. 298—1897

[2514] 1—3

Publicațiune.

Se face cunoscut, că locul de pășunat al comunei bis. ev. de conf. augsb. din Chirpăr, care cuprinde 360—370 jugere catastrale și e potrivit pentru pășunarea oilor, se va da prin licitațiune pe 10 ori mai mulți ani, la 28 Decembrie a. c. după ameazi la 2 ore, în cancelaria comunală. Prețul strigării e 1200 fl., condițiunile se pot afla dela oficiul parochial ev.

Chirpăr, la 4 Decembrie 1897. u. p. Nechrich (Ujegyház).

Presbiteriul ev. de conf. aug.

De vînzare.

Farmacie aranjată elegant și complet, într'o mare comună românească din Sudul Ungariei din cauză de împrejurări familiare se vinde ieftin. Informațiuni mai deaproape împărtășește

G. Adolf Fleischer, farmacist în Varadia, comit. Timiș. [2451] 3—3

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare „POESII“ DE IOAN N. ROMAN. Prețul 50 cr. cereri.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vînzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vînzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC ÎN ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal cîte 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de

Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzînd:

0 gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografie“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

La ordinul prea înalt al Majestății sale i. și r. apostolică.

XIX. loterie de stat i. r.

pentru scopuri militare comune de binefacere ale monarhiei austro-ungare.

Această loterie de bani — singura concesionată legal în Austria — conține 7278 câștiguri în bani gata în sumă totală de 341.684 coroane.

Câștig principal:

160.000 coroane.

Pentru plățirea câștigurilor garan'ează venitele loteriei c. r.

Tragerea se face irevocabil în 16 Decembrie n. 1897.

Un los costă 2 fl. v. a.

Losuri se capătă la secția loteriei de stat în Viena, I., Riemergasse 7, la colecțiile de loterie, în traficele de tabac, la oficiile de dare, postă, telegraf și cale ferată, la case de schimb, planuri de joc pentru cumpărătorii de losuri gratis.

Losurile se trimit libere de porto.

Dela direcțiunea venitelor loteriei i. r.

Secțiunea loteriei de stat.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului pe anul comun 1898. Anul XIII. SIBIU. Editura și tiparul „Tipografie“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrului. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (schiță literară): „Nunta Zamfirei“, „Noi vrem pămînt“, „Murșul și Oltul“ (poveste din popor), „Numai una!“ (poezie), „Sălcia și plopu“ (legendă din popor), „Rugămintea din urmă“ (poezii) și alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Măntuirea steagului“ (schiță istorică) de Petru Vancu. — Ioan Craangă (schiță literară cu portret): „Povestea unui om leneș“ și „Olteni din Iași“, „Rostiri, zicători, cuvinte“. — Th. D. Speranță (schiță și două anecdote): „Mama Ungu-ului“, „Jidanii și hoții“. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Căt de lungă se fie ziua, tot vine noaptea“, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați“ (schiță bibliografică) de Jules Verne. — „Răvașul nostru“, cronica întemplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele porrete intercalate în text: Iosif St. Șuluțiu, Ioan Hannia, Dr. C. Lueger. — Economie: „Despre dări și termine“, „Asigurarea contra focului și grindinei“, „Întinerirea pomilor“, „Povețe“. — „Tîrgurile din Ungaria și Transilvania“. — „Tîrgurile din Bucovina“. — „Tîrgurile (băciurile) principale din România“. — „Inserate“.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 uri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. . . . . 64 cr.
„Din goana vieții“, ediția III. (1895). . . . . fl. 1.75.
„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 . . . . . fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 . . . . . fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marshall.

Doriți se cetiji

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din viciața poporului românesc din Ardeal. —

de

Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorisată de editorul proprietar francez — făcută

de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după olișeuri din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni,

Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu, se află de vînzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

- 1. „Epistole către un preot tînăr“ de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositeare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) . . . — fl. 10 cr. — Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.